

Nr 338

Av herr Edström m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till ändringar i vägtrafikförordningen m. m.

I proposition 1958:69 föreslås bland annat införandet av skärpta bestämmelser rörande indragning av körkort. I anslutning härtill anför föredragande departementschefen, att därmed aktualiseras frågan om tillskapandet av betryggande garantier för en ur rättssäkerhetssynpunkt tillfredsställande prövning av dylika frågor.

Rätten att inneha körkort är ofta av synnerligen stor ekonomisk betydelse. Indragning av körkort för en yrkeschaufför är sålunda utan tvivel mycket mera kännbar för denne och hans familj än ett bötesstraff eller kortare frihetsstraff. Bland annat ur denna synpunkt har viss kritik framkommit mot de nuvarande arbetsformerna inom länsstyrelserna, och uttalanden har gjorts till förmån för en överflyttning av ärenden rörande indragning av körkort till allmän domstol.

Den skärpning av återkallelsereglerna, som nyssnämnda proposition inefattar, förutsätter såsom departementschefen antytt, att uppkommande ärenden behandlas på ett sätt, som ur rättssäkerhetssynpunkt är godtagbart. Utan betryggande garantier härför är det inte möjligt att genomföra skärpningen. Departementschefen har hänvisat till att en den 20 december 1957 tillsatt utredning angående rattfylleribrotten m. m. även har att undersöka i vad mån prövningen av frågan om indragning av körkort kan överflyttas från länsstyrelse till domstol.

Även om en dylik överflyttning skulle medföra vissa fördelar, får man dock icke förbise, att vid domstol endast torde kunna handläggas frågor om indragning av körkort i samband med åtal för brott eller förseelse. I andra fall skulle körkortsindragning — exempelvis på grund av sjukdom — få upptagas av annan myndighet. En dylik uppdelning på skilda myndigheter torde om möjligt böra undvikas. I anledning av det i propositionen framlagda ifrågasvarande förslaget synes det oss därför angeläget, att det i detta sammanhang understrykes, att det icke endast bör utredas i vad mån garantier för en tillfredsställande prövning av frågan om återkallelse av körkort kan nås genom en överflyttning av prövningen från länsstyrelse till allmän domstol.

Av nyss anförda skäl synes oss anledning föreligga att i första hand undersöka, huruvida man icke genom en viss omorganisation av länsstyrelsens

arbetsformer skulle kunna tillgodose de synpunkter, som i förevarande spörsmål anförts. Det synes därvid angeläget, att körkortsmyndighetens möjligheter att handlägga ifrågakommande körkortsärenden utökas med tillvaratagande av synpunkter ur medicinsk och teknisk art. Körkortsmyndigheten skulle kunna tillföras en ökad expertis genom inrättandet av en rådgivande nämnd, *körkorts-nämnd*, som bör ta ställning till svårbedömda fall och till varje ärende, vari avslag ifrågasättes. Körkorts-nämnden kan tänkas bestå av tre personer, nämligen chefen för länsstyrelsens körkortsbyrå — länsassessorn — tillika föredragande inför nämnden, en särskilt förordnad läkare samt en bilbesiktningsman. Nämndens ledamöter bör inneha körkort.

Körkorts-nämnden bör ha möjlighet till personlig kontakt under lugna former med körkorts-innehavare, vars körkort är under omprövning, så att nämnden — samtidigt som den har tillfälle att ta del av alla handlingar i ärendet — även får möjlighet att personligen skapa sig en uppfattning av vederbörande. Härigenom möjliggöres en eftersträfvansvärd personlig kontakt mellan myndigheten och individen, varigenom körkortsfrågorna — särskilt då det gäller återkallelse av körkort samt utfärdande av nytt körkort efter särskild omprövning — erhåller en mera allsidig belysning. Den enskilde erhåller samtidigt en mera klarläggande bild av handläggningen av hans ärende hos myndigheten, och sålunda kan han lättare inse anledningen till dess beslut i frågan även om det för honom själv är mindre gynnsamt. Körkorts-nämndens verksamhet kan komma att bli mycket betydelsefull ur både samhällets och den enskildes synpunkter, och det ligger vikt på att körkorts-nämnden inom sig rymmer de särskilda kvalifikationer, som är behövliga för att rättvist bedöma de svåra problem som sammanhänger med indragning av körkort. Besvärsfrekvensen i ifrågavarande ärenden är för närvarande mycket hög och kan tänkas nedbringas genom körkorts-nämndens verksamhet inom länsstyrelse.

Under hänvisning till det anförda får vi därför hemställa,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa, att åt utredningen angående rattfylleri-brott m. m. måtte uppdragas att utreda lämpligheten av att, med bibehållande av körkortsärendena vid länsstyrelserna, förstärka dessa med en rådgivande *körkorts-nämnd*.

Stockholm den 11 mars 1958

Gunnar Edström

Birger Lundström

Ruth Hamrin-Thorell